

Specialisten
Vereniging
Migratierecht
Advocaten

Postbus 13336
3507 LH Utrecht

+31 (0)30 233 32 48
info@svma.nl
www.svma.nl

Datum: 10 mei 2023

Betreft: **Reactie consultatie wijziging RWN herkrijging en verlies Nederlanderschap na langdurig verblijf buiten Koninkrijk en EU**

Het bestuur van de SVMA wenst te reageren op de in het wetsvoorstel opgenomen herstel-mogelijkheid voor meerderjarige oud-Nederlanders.

Het wetsvoorstel voorziet thans enkel in een optiemogelijkheid voor oud-Nederlanders die respectievelijk 10 of 13 jaar buiten het Koninkrijk of EU hebben verbleven en voor wie vanaf 1 april 2013 het eerste verliesmoment geldt.

Meerderjarige oud- Nederlanders die voor 1 april 2013 hun Nederlandse nationaliteit verloren, kunnen echter geen aanspraak maken op de herkrijging van hun nationaliteit door optie.

Het bestuur constateert dat het wetsvoorstel op dit punt aanzienlijk beperkter is, dan in het Coalitieakkoord (2021-2025) voorzien. Dit doet geen recht aan de belofte om het automatisme te herzien waarbij Nederlanders met een meervoudige nationaliteit buiten het EU-grondgebied na 10 jaar hun Nederlanderschap verliezen en het makkelijker te maken om het Nederlanderschap te behouden of te herkrijgen.

Het bestuur pleit ervoor om ook de groep Nederlanders die vanaf 1 januari 1985 hun Nederlandse nationaliteit zijn kwijtgeraakt in aanmerking te laten komen voor optie. Van belang is dat de toen geldende regelgeving nog beperkter was in de mogelijkheid om het verlies te stuiten. Immers, enkel al het verblijf in het buitenland (dus ook in landen die later tot de EU gingen behoren), was een reden voor verlies. Tel daarbij op dat de EU pas op 1 november 1993 een feit was.

In de RWN werd weliswaar in een overgangsregeling voorzien, maar deze was beperkt in duur en onvoldoende duidelijk gecommuniceerd aan het grote publiek. Hoewel er sinds het zogenoemde Tjebbes-arrest van 12 maart 2019 een mogelijkheid bestaat om via een optieverzoek ingevolge artikel 6, lid 1, onder p RWN het Nederlanderschap (*lees: het Unieburgerschap*) te herkrijgen, maakt de wijze waarop de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State de beoordeling van de evenredigheid heeft ingekleed (beoordeling met terugwerkende kracht, met als peilmoment; het verliesmoment van het Nederlanderschap), het juist voor deze groep oud- Nederlanders vrijwel onmogelijk om aan deze – ook voor andere oud-Nederlanders zeer zware - bewijslast te kunnen voldoen.

Relevant is voorts dat voor een grote groep Surinaamse oud- Nederlanders pas sinds het arrest van de Hoge Raad van 26 juni 2015 vaststaat dat zij bij ver- of herkrijgen van de Surinaamse nationaliteit (en het woonachtig zijn in Suriname), hun Nederlanderschap achteraf

bezien niet hebben verloren. De verstreckende consequenties van dit arrest zijn door de Nederlandse staat vrijwel niet gecommuniceerd. Niet alleen richting het grote publiek, maar evenmin richting de veelal lokale ambassademedewerkers. Hierdoor werden tot recent oud-Nederlanders (die dus op dat moment gewoon Nederlander bleken te zijn) vaak de deur gewezen als zij een paspoort wilden aanvragen of verlengen. Hen werd hierdoor de gelegenheid ontnomen een stuitingshandeling te verrichten. Deze groep zal niet enkel beperkt zijn tot de oud-Nederlanders die na 1 april 2003 hun Nederlanderschap verloren.

De overheid dient responsief te zijn richting haar burgers. Dit houdt in dat er ook sprake moet zijn van transparante, juiste voorlichting naar de burger en ambtenaren die kennis hebben van de relevante wet- en regelgeving.

Niet valt in te zien waarom u – indachtig de bewoordingen in het coalitieakkoord – niet in een optiemogelijkheid wil voorzien voor alle oud-Nederlanders waarbij u deze mogelijkheid breed deelt in de samenleving en via alle mogelijke kanalen. De bewoordingen in het coalitieakkoord laten bovendien ruimte om niet slechts eenmalig voor de duur van maximaal twee jaar na de inwerkingtreding van de aangepaste RWN een optiemogelijkheid te creëren. Dit is relevant, indien uw overheid de burger onvoldoende actief over de wetswijziging informeert. Tot slot wijst het bestuur erop dat uit het Coalitieakkoord en de Memorie van toelichting bij het wetsvoorstel volgt dat bij de herstelmogelijkheid geen afstand van de andere nationaliteit behoeft te worden gedaan. Echter, bij het ongewijzigd laten van het voorgestelde wetswijzigingen, geldt dit niet zonder meer voor alle oud-Nederlanders die een beroep op de hersteloptie doen.

Het bestuur verzoekt u vorenstaande bedenkingen en argumenten in uw overwegingen mee te nemen en uw wetsvoorstel in dat kader aan te passen.

Met vriendelijke groet,

M.J.M. Ristra-Peeters

Voorzitter SVMA